

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

شماره:
تاریخ:

«تفاهم‌نامه همکاری فی‌مایین

وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و وزارت کشاورزی»

نظر به تغییرات جهانی و لزوم تنوع بخشیدن به حوزه‌های مختلف گردشگری و با توجه به افزایش گرایش به انواع گردشگری تخصصی و ضرورت ارائه خدمات طبق علاقه خاص به گردشگران، به منظور توسعه همکاری‌های مشترک در زمینه توسعه گردشگری کشاورزی، با هدف بهبود معیشت کشاورزان روستایی و توسعه پایدار روستایی و به منظور حفظ حقوق و منافع مشروع قانونی بهره‌برداران کشاورزی و فعالان گردشگری بخش کشاورزی و استفاده از ظرفیت آنها در جهت پیشبرد اهداف گردشگری، این تفاهم‌نامه فی‌مایین وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی به نمایندگی جناب آقای دکتر علی‌اصغر مونسان (وزیر) به نشانی: تهران، خیابان آزادی، تقاطع بزرگراه یادگار امام (ره) و وزارت جهاد کشاورزی به نمایندگی جناب آقای دکتر کاظم خواصی (وزیر) به نشانی: تهران، خیابان طالقانی، نرسیده به پل حافظ منعقد می‌گردد.

تعاریف:

گردشگری کشاورزی (Agritourism): گردشگری کشاورزی شامل کلیه فعالیت‌های مرتبط با کشاورزی نظیر زراعت، باغبانی، دام و طیور، آبزی پروری، زنبورداری و...، فعالیت پس از برداشت، آداب و رسوم محلی و نظایر آن می‌شود که در آن یک بازدید کننده در مزرعه یا دیگر محیط‌های کشاورزی با اهداف آموزشی و تفریحی با هدف تجربه نمودن فعالیت‌های کشاورزی، آموزشی و تفریحی انجام می‌دهد. لذا گردشگری کشاورزی را می‌توان شاخه‌ای از گردشگری تعریف کرد که در آن، کشاورزان و کارآفرینان حیطه کشاورزی، خدماتی را برای فراهم شدن امکان مشارکت عملی و اقناع نیازهای بازدیدکنندگان در محیط‌های کشاورزی ارائه می‌کنند و گردشگران در ازای برخورداری از خدمات مذکور، هزینه‌ای را به آنان می‌پردازند.

واحد گردشگری کشاورزی: عبارت است از واحد یا مرکزی که فعالیت‌های مرتبط با بخش کشاورزی نظیر زراعت، باغبانی، دام و طیور، آبزی پروری، زنبورداری، فعالیت پس از برداشت، آداب و رسوم محلی، صنایع دستی و... را دارد که امکان بهره‌مندی توسط گردشگران و کارآفرینان را فراهم می‌نماید.

اداره کل: ادارات کل میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی استان‌ها.

سازمان: سازمان جهاد کشاورزی استان.

شورای راهبری مشترک: شورایی است مشکل از نمایندگان تام‌اختیار وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و وزارت جهاد کشاورزی که اجرایی نمودن مفاد تفاهمنامه را بر عهده دارد.

کارگروه متاخره استانی: کارگروهی است مشکل از نمایندگان واحدهای متاخره استانی دو وزارتخانه که اجرایی شدن تفاهمنامه را در سطح استان بر عهده دارد.

ماده ۱: موضوع تفاهمنامه

۱- سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و همکاری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و وزارت جهاد کشاورزی به منظور ارتقاء سطح همکاری در توسعه گردشگری بخش کشاورزی با بهره‌گیری از طرفیت‌های دو وزارتخانه.

۲- همکاری مشترک وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی با وزارت جهاد کشاورزی در شناسایی و توسعه گردشگری بخش کشاورزی.

۳- صدور گواهی فعالیت برای اشخاص حقیقی و حقوقی که در راستای گردشگری بخش کشاورزی فعالیت می‌کنند یا خواهند کرد.

۴- نظارت بر فعالیت و عملکرد فعالان دارای گواهی فعالیت گردشگری بخش کشاورزی.
تبصره: اراضی ملی، دولتی و موات از شمول این تفاهمنامه خارج و تابع قوانین مربوطه می‌باشند.

ماده ۲: تعهدات وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

۱- تهیه بانک اطلاعات جامع فعالان گردشگری بخش کشاورزی از جمله نرم‌افزار، درگاه الکترونیکی و اطلاس وغیره.

۲- تهیه و تدوین دستورالعمل صدور مجوزها و ایجاد سامانه‌های برخط مرتبط با گردشگری بخش کشاورزی با همکاری مشترک.

۳- اعطای تسهیلات بانکی به دارندگان مجوز گردشگری بخش کشاورزی طبق قوانین و مقررات.

۴- همکاری در آموزش و ترویج گردشگری بخش کشاورزی بالاخص با بخش غیردولتی واجد شرایط برای برگزاری دوره‌های آموزشی مرتبط.

۵- حمایت از حضور فعالان گردشگری بخش کشاورزی در نمایشگاه‌های داخلی و خارجی، بازارچه‌ها و غرفه‌های گردشگری در چارچوب قوانین و مقررات ناظر.

۶- حمایت از ایجاد و راه اندازی تشکل حرفة‌ای مرتبط با گردشگری بخش کشاورزی.

۷- فراهم آوردن زمینه جذب گردشگران داخلی و خارجی در حوزه گردشگری بخش کشاورزی.

- ۸- نظارت بر عملکرد فعالان گردشگری بخش کشاورزی مطابق ضوابط و معیارهای گردشگری بخش کشاورزی و ارائه گزارش تخلفات احتمالی به وزارت جهاد کشاورزی
- ۹- حمایت از مطالعات و طرح‌های تحقیقاتی مرتبط با گردشگری بخش کشاورزی در جهت توسعه و ترویج آن.
- ۱۰- حمایت از اطلاع‌رسانی، تبلیغات، همکاری در تهیه مستندات برای معرفی واحدهای مستعد گردشگری بخش کشاورزی.
- ۱۱- تهیه و ارائه فهرست و مشخصات رشته‌های صنایع دستی که قابلیت و زمینه همکاری مشترک دارند.
- ۱۲- ارائه اطلاعات مرتبط با گردشگری بخش کشاورزی به دفاتر خدمات مسافرتی، راهنمایان گردشگری و سایر علاقمندان به منظور ایجاد درآمدهای پایدار برای جامعه هدف.
- ۱۳- ثبت آثار مادی و معنوی (ملموس و ناملموس) دانش کشاورزی سنتی و بومی مناطق مختلف کشور مرتبط با بخش گردشگری کشاورزی در فهرست آثار ملی و جهانی.
- ۱۴- همکاری در برگزاری سمینارها، نمایشگاهها و بازارچه‌های عرضه و فروش محصولات تولید شده در روستا به خصوص کشاورزی و صنایع دستی.
- ۱۵- برگزاری کارگاه‌های علمی و آموزشی با محوریت دسترسی و فرآوری مواد اولیه بومی و صنایع دستی.
- ۱۶- همکاری مشترک در ایجاد و راهاندازی موزه میراث کشاورزی سنتی و بومی در استان‌های کشور.

ماده ۳: تعهدات وزارت جهاد کشاورزی

- ۱- کمک به شناسایی و معرفی واحدهای تولیدی دارای ظرفیت گردشگری بخش کشاورزی.
- ۲- همکاری در تهیه بانک اطلاعات جامع فعالان گردشگری بخش کشاورزی.
- ۳- همکاری در آموزش و ترویج گردشگری بخش کشاورزی.
- ۴- حمایت از دارندگان پروانه تولید محصولات گواهی شده و ارگانیک جهت اخذ مجوز گردشگری بخش کشاورزی.
- ۵- حمایت از فعالان گردشگری بخش کشاورزی برای عرضه محصولات و معرفی برای اخذ غرفه و تسهیل در امر صادرات و واردات اقلام مورد نیاز.
- ۶- نظارت بر عملکرد فعالان گردشگری بخش کشاورزی مطابق ضوابط و مقررات جاری وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و وزارت جهاد کشاورزی.
- ۷- حمایت از مطالعات و طرح‌های تحقیقاتی مرتبط با گردشگری بخش کشاورزی در جهت توسعه و ترویج آن.
- ۸- همکاری و تسهیل در روند صدور مجوز فعالیت گردشگری بخش کشاورزی صادره از وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی.

۹- همکاری در برگزاری مشترک سمینارها، همایش‌های علمی و آموزشی و نمایشگاه و جشنواره‌ها در زمینه گردشگری بخش کشاورزی

۱۰- همکاری مشترک به منظور معرفی و ثبت آثار و ادوات کشاورزی سنتی و بومی در فهرست میراث منقول

۱۱- همکاری مشترک در معرفی، مرمت و احیاء مستحدثات مرتبط با کشاورزی سنتی و بومی از جمله؛ کبوترخانه‌ها، آسیابها، آسبادها و...

۱۲- همکاری مشترک در حوزه پژوهش، مطالعه و معرفی روش‌های تاریخی کشاورزی، شیوه‌های آبیاری (نقش قنوات، کاریزها و...) و سیستم سنتی تقسیم آب.

۱۳- همکاری مشترک در تحقیق و معرفی گونه‌های گیاهی، جانوری مختص حوزه جغرافیایی ایران و مناطق بکر طبیعی ملند آشارها و... برای ثبت در فهرست میراث طبیعی.

۱۴- همکاری مشترک با هدف کمک به معرفی حفظ و احیاء سنن، آیین‌ها و رسوم مرتبط با کشاورزی سنتی و بومی هر منطقه

۱۵- همکاری مشترک جهت تهیه و چاپ کتب، برگزاری نشستهای علمی و... درخصوص سایتهای تاریخی کشاورزی بومی و سنتی ایران.

۱۶- اعلام و ارائه لیست اموال منقول فرهنگی تاریخی در اختیار وزارت جهاد کشاورزی بر اساس ماده ۳ آئین نامه اموال فرهنگی، تاریخی و هنری نهادهای عمومی و دولتی مصوب ۸۱/۱۲/۰۷ هیأت وزیران.

۱۷- همکاری در برگزاری نمایشگاه‌های اموال منقول فرهنگی تاریخی با موضوعات مرتبط به سیر تاریخ کشاورزی در ایران (ملند؛ نمایشگاه ایزارهای سنگی دوره نوولتیک (توسنگی) و یا کلکولتیک (مس - سنگ) ایران و یا نمایشگاه اموال منقول یافت شده مربوط به اهلی کردن گیاهان و حیوانات، فرآیند تهیه آذوقه و سیر و تحول کشاورزی در ایران).

۱۸- همکاری در زمینه شناخت و احیاء شیوه‌های بومی و سنتی کشاورزی که منسخ و یا در حال منسوخ شدن می‌باشند

۱۹- مشارکت و همکاری در تعیین عرصه و حریم محوطه‌ها و بافت‌های تاریخی که توسط زمین‌های کشاورزی پوشیده یا محصور گشته‌اند و تدوین و اجرای ضوابط مبنی بر حفظ و نگهداری آنها.

ماده ۴: شیوه اجرای تفاهم‌نامه

اجرای تفاهم‌نامه از طریق تشکیل شورای راهبری مشترک مشکل از نمایندگان نام‌الاختیار دو وزارت خانه با شرح وظایف ذیل می‌باشند:

۱- سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی در زمینه گردشگری بخش کشاورزی.

۲- تدوین دستورالعمل‌های اجرایی، شیوه‌نامه‌ها و بخش‌نامه‌های مربوط به اجرای مفاد تفاهم‌نامه.

۳- رفع موانع احتمالی و مشکلات مرتبط با اجرای تفاهم‌نامه.

۴- بازنگری و پیشنهاد اصلاح تفاهم‌نامه.

تبصره ۲: اجرای مفاد تفاهم‌نامه توسط کارگروه متناظر استانی مشتمل از نمایندگان واحدهای تابعه استانی دو وزارتخانه انجام می‌پذیرد.

تبصره ۳: دبیرخانه شورای راهبری مشترک گردشگری بخش کشاورزی به منظور اجرایی نمودن مفاد تفاهم‌نامه در معاونت گردشگری تشکیل خواهد شد و در اولین جلسه، رئیس شورای راهبری تعیین می‌گردد.

ماده ۵: شیوه تأمین منابع

هر نوع اقدام اجرایی در راستای محورهای این تفاهم‌نامه که نیازمند تأمین منابع مالی و زمان‌بندی باشد در صورت تأمین اعتبار در قالب یک قرارداد جداگانه با رعایت تشریفات قانونی تنظیم و اجرا خواهد شد.

ماده ۶: نوعه نظارت و حل و فصل اختلافات:

نظارت بر مفاد تفاهم‌نامه توسط شورای راهبری مشترک مطابق دستورالعمل و ضوابط تدوین شده خواهد بود و در صورت هرگونه اختلاف نظر این شورا موظف به حل و فصل آن می‌باشد.

ماده ۷: مدت اعتبار تفاهم‌نامه

مدت اعتبار تفاهم‌نامه حاضر از زمان امضاء توسط طرفین «۳» سال می‌باشد که در صورت موافقت طرفین برای مدت مشابه قبل تمدید می‌باشد.

ماده ۸: این تفاهم‌نامه در ۸ ماده، ۳ تبصره و در دو نسخه (که هر دو نسخه حکم واحد دارد) تهیه و تنظیم و در تاریخ .../.../۱۴۰۰ بین طرفین تفاهم‌نامه امضا و مبادله شد.

کاظم خوازی

وزیر جهاد کشاورزی

علی اصغر موسوی

وزیر میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی